

תוכנית מדינית לממשלה חדשה

ממלחמות מתמשכות לעיצוב
מציאות של בטחון עמוק

מכון מיתוים | אוקטובר 2026

כתיבה: מכון מיתווים

עיצוב: עדי רמות

אוקטובר 2026

תוכנית מדינית לממשלה חדשה

ממלחמות מתמשכות לעיצוב
מציאות של בטחון עמוק

מכון מיתווים¹

1 מיתווים הינו מכון מחקר ומדיניות הפועל להבטיח את קיומה, שגשוגה ורווחתה של מדינת ישראל דרך קידום שלום ישראלי-פלסטיני, השתלבות ישראל באזורים סביבה, ושיפור מערך החוץ ומקומה של ישראל בעולם. בהכנת מסמך ההמלצות המדיניות לממשלה החדשה לקחו חלק צוות מיתווים – ד"ר עומר צנעני, ד"ר מאיה שיאון צדקיהו, בר רפפורט, איתן ישי, ליאל מגן, דניאלה ערמוני וריף יצחקי. כמו כן השתתפו בדיונים ותרמו מתובנותיהם ד"ר נמרוד גורן, נדב תמיר, פרופ' אלי פודה, ד"ר אודי ערן, יצחק גל, השגריר לשעבר מיקי הררי, חכ"ל קסניה סבטלובה, עידו דמבין, נעה שוסטרמן דביר, אל"מ (במיל.) אודי אבנטל, השגרירה לשעבר רודיקה גורדון והשגרירה לשעבר אירית ליליאן. ערכו: ד"ר רועי קיבריק וד"ר גיל מורסיאנו.

תודה לשותפינו לתהליך, קרן פרידריך אברט ישראל (FES), ולשותפינו מקרן ברל כצנלסון במסגרת היחידה המדינית-ביטחונית.

תוכן עניינים

1. עקרונות תפיסת הביטחון המדינית.....8
2. עיקרי המאמצים הנדרשים ב-100 הימים הראשונים.....10
1. ישראל והסוגיה הפלסטינית.....10
2. ישראל במזרח התיכון.....15
3. שיקום הברית האסטרטגית עם ארה"ב.....20
4. ישראל ואירופה.....21
5. מערך החוץ הישראלי.....24
3. כוריאוגרפיה אפשרית למאה הימים הראשונים של הממשלה הבאה.....25

הממשלה החדשה שתיכנס לתפקיד לאחר הבחירות הקרובות **תידרש לבצע שינויי מדיניות עמוקים ונועזים כדי לשנות את המציאות מיסודה ממש מיום השבעתה**. היא צפויה להתמודד מיומה הראשון עם **צמתי קבלת החלטות דחופים לגבי מדיניות החוץ והביטחון של ישראל** – עתידה של רצועת עזה ויישום תכנית טראמפ, החזיתות הפתוחות בלבנון ובסוריה, המערכה הבינלאומית המדינית-ביטחונית מול איראן, ובחירות האמצע בארה"ב הם רק כמה מהאירועים המרכזיים שהממשלה החדשה תידרש לגבש מולם מדיניות כבר בראשית דרכה. התמודדות זו תלווה **באתגרים פוליטיים משמעותיים מבית**, הכוללים בין היתר קואליציה מגוונת וספویلרים פנימיים. אולם, על מנת לעצב מציאות של ביטחון ולהתחיל בעבודת השיקום, לא יהיה לה מנוס מאשר להתמודד עם האתגרים.

נקודת המוצא של הממשלה הינה מורכבת. מדיניות הממשלה בהתמודדות עם טבח השבעה באוקטובר והמערכות הצבאיות שבאו בעקבותיו בעזה, בלבנון, בסוריה ובאיראן, הביאו את ישראל לשפל חסר תקדים ביחסיה עם האזור והעולם, ופגעו באופן עמוק בביטחונה ואף בעצם הלגיטימציה לקיומה. **תפיסת "השלום מתוך כוח" – האשליה שניתן לעצב את המזרח התיכון מחדש באמצעות כוח צבאי בלבד – הציבה את ישראל בנחיתות אסטרטגית מסוכנת**. ישראל הפגינה יכולות צבאיות מרשימות, אך כשלה לתרגם את ההישגים המבצעיים הזמניים להישגים מדיניים ארוכי טווח. כישלונה האסטרטגי העמיק ככל שיכולתה להשפיע על ההחלטות והתהליכים האזוריים המעצבים את גורל אזרחיה וביטחונה הלכה והצטמצמה. ישראל נתפסת בעיני שותפים ויריבים כגורם מסוכן וחסר אחריות – "ספוילר אזורי" – ועל כן היא מודרת מהתהליכים הקריטיים של הבנייה מחדש של הסדר האזורי.

סירוב הממשלה לדון בתוכניות מדיניות מוצעות, על אחת כמה וכמה הסירוב להציע יוזמות לפתרון הסכסוכים השונים, הוביל לכך שהארגונים והגורמים המאיימים על ישראל – בעזה, בלבנון, ובמידה חלקית גם בסוריה – שבים ומתחזקים. חיזבאללה פועל לשקם את כוחו בלבנון, וחמאס שולט בעזה, ומצליח הודות למשבר ההומניטרי ולהיעדר חלופה שלטונית, למלא את שורותיו בצעירים רעבים. מעל כל אלו מהדהדת קריסת תפיסת השלום מתוך כוח במערכה האחרונה באיראן. האשליה שבכוח צבאי יהיה ניתן להוציא את אזרחי איראן לרחובות ולהביא לשינוי משטר דרמטי בן לילה, הובילה את ישראל ליזום מערכה שתפגע שנים קדימה ביחסים האסטרטגיים בין ישראל וארה"ב, בתדמיתה הבינלאומית של ישראל, ומעל לכל – בביטחונה הלאומי בטווח הארוך.

בזירה הבינלאומית ישראל מדרדרת למעמד של **מדינה מצורעת** כאשר התמיכה בישראל בסקרי דעת הקהל בארה"ב ובאירופה נמצאת בשפל חסר תקדים, חרמות

וסנקציות מטעם מדינות וגופים פרטיים הולכים וגוברים, בכירים ישראלים מנועים מלהיכנס למדינות מפתח נוכח צווי מעצר בינלאומיים או סנקציות, האקדמיה הישראלית סובלת מירידה מתמשכת במענקי מחקר חיצוניים, בעולם המערבי מתגברים הקולות בקרב האליטות הפוליטיות בעולם המערבי שקוראים תיגר על זכות קיומה של מדינת ישראל, ומקומה של ישראל בין האומות המערביות-דמוקרטיות מוטל בספק.

שינוי כיוון מדיני-ביטחוני מתחיל בראש ובראשונה בשינוי **מחשבתי בתפיסת הביטחון של ישראל - עיצוב מחדש של היחס שבין מבצעים צבאיים למהלכים מדיניים וגיבוש של תפיסת ביטחון מדינית גמישה**. יש לעגן את האמנות המדינית והדיפלומטית כ"רגל החמישית", בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל.

ממשלת ישראל תידרש להציג שינוי כיוון ברור שיחזיר את האמון הציבורי והבינלאומי. בניגוד לממשלות קודמות, חובת ההוכחה אל מול העולם ומדינות האזור תהיה הפעם על הממשלה החדשה. ללא שינוי של ממש - כולל ביחסים עם הפלסטינים בגדה ושיפור המצב ההומניטרי בעזה - לא ניתן יהיה לעצור את הידרדרותה של ישראל למעמד של מדינה מצורעת, לשקם את היחסים המיוחדים עם ארה"ב והעולם המערבי, להשיב את היוזמה המדינית לישראל ולמצב אותה מחדש כמובילה-שותפה בעיצוב הארכיטקטורה האזורית החדשה במזרח התיכון. על הממשלה הבאה יהיה למצוא את הדרך "לסגור" את חזיתות המלחמה הפתוחות ולעבור, היכן שניתן, להסדרים מדיניים שיספקו ביטחון ארוך טווח לאזרחיה.

אם תצליח להתקדם במשימות אלו תוכל ממשלת ישראל לנצל הזדמנויות היסטוריות הנובעות מהתפתחות המצב במזרח התיכון בשלוש השנים האחרונות - הזדמנויות שלא מומשו עד כה - בראש ובראשונה ההזדמנות להחליש משמעותית את חמאס בעזה ובגדה ואת חיזבאללה בלבנון על ידי תמיכה באלטרנטיבות פוליטיות לשלטון; היכולת לעצב מערכות יחסים חדשות עם אויבות משכבר בצפון, וההזדמנויות הכלכליות-מדיניות העולות מחסימת נתיבי הסחר הימיים לאחר המערכה באיראן המאפשרות שילוב ישראל בתוכניות החיבוריות האזוריות החדשות.

הסוגייה הפלסטינית מהווה נקודת משען הכרחית ליכולת לחולל שינוי כיוון מדיני בכל אחת מהזירות הנזכרות לעיל. ממשלת ישראל הבאה תעמוד בנקודת הכרעה קריטית שבה תוכל להפוך את הסוגייה הפלסטינית מנטל מדיני הגורר את ישראל למציאות של מדינה אחת ומחליש את מעמדה, למרכיב מפתח לביסוס ביטחונם העמוק של אזרחיה וחיזוק החוסן הלאומי של מדינת ישראל. הציבור מבין זאת,

ובסקרי מכון מיתווים מאז ה-7 באוקטובר נרשמה תמיכה ביוזמה אסטרטגית חדשה בסוגיה הפלסטינית.²

במסמך זה מוצגים כיווני המדיניות והצעדים הנדרשים שעל הממשלה החדשה לאמץ ב-100 הימים הראשונים לכהונתה בתחום המדיני. חלק מהצעדים ניתן להשלים כבר במהלך ראשית כהונתה של הממשלה, ואילו במקרים אחרים מדובר על הנעה של תהליכים שהבשלתם תדרוש זמן רב יותר.

מסמך זה מבקש לחולל שינוי מדיניות. הוא עוסק בצעדים הנדרשים כדי למצב מחדש ולקדם את ביטחונה ומעמדה של ישראל ולא במי שאמור/ה להוציא את הנדרש לפועל. מבחינה זאת אין באמור בבחינת המלצה להצביע למפלגה או גורם פוליטי מסוים. המסמך רלוונטי עבור כל ממשלה עתידית ללא קשר לזהותה המפלגתית כל עוד זאת תהיה מוכנה לעשות את הנדרש כדי לשנות כיוון ולעצור את המשך הידרדרותה של ישראל לתהום מדינית-ביטחונית.

מסמך זה אינו שואף רק לפרט את רשימת הנושאים שעל הממשלה לפעול בעניינם - אלא גם **לחבר את הנקודות** - לייצר את השילוב הנכון והסינרגטי בין המהלכים בזירות השונות באופן שיביא שינוי כיוון מדיני לישראל. בחלק האחרון של מסמך זה מוצעת **כוריאוגרפיה מדינית** מעשית: רצף צעדים **מתואם שיישומם יביא לשיפור מעמדה המדיני ויחזק את חוסנה הביטחוני של מדינת ישראל בתוך 100 ימים מהשבעת הממשלה**. אימוץ ההמלצות במסמך זה יביא להישגים משמעותיים כבר עם ראשית כהונתה של הממשלה החדשה, ויספק מומנטום חשוב לפעולתה לאורך כהונתה.

2 מדד מדיניות החוץ הישראלית, מכון מיתווים, 2026.

1. עקרונות תפיסת הביטחון המדינית

עם ראשית כהונתה של הממשלה החדשה יהיה עליה להניע רצף מהיר ומתוזמן של **מהלכים מדיניים-ביטחוניים**, שיביאו לשינוי יסודי של **המציאות האסטרטגית של ישראל**:

◀ ממדינה מצורעת ומבודדת, לנכס אסטרטגי חיוני לארה"ב, אירופה והאזור, ושותפה פעילה בעיצוב הארכיטקטורה האזורית החדשה במזרח התיכון.

◀ **מגורם מפריע בראייה אמריקאית** שיש להתעלם מעמדותיו או לכפות עליו תוכניות, **לבנייה מחדש של "היחסים המיוחדים" עם ארה"ב**.

◀ מ"בריון חלש" – מדינה המפעילה כוח צבאי בהצלחה אך כושלת להמירו בהישגים מדיניים – למעצמה מדינית היוזמת ומשמשת כשותפה בכירה בתהליכים אזוריים וגלובליים ארוכי טווח.

◀ מניהול ריבוי חזיתות פתוחות וכניעה לתכתיבים חיצוניים, למדינה הנוקטת **יוזמה מדינית** ומעצבת הסדרים מדיניים המכוונים לסיום הלחימה הפעילה והשבת השליטה בגורלה.

◀ ממציאות בה הסוגייה הפלסטינית מהווה נטל מדיני המאיים על קיומה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, לתהליך מדיני המשמש מנוף אסטרטגי לביסוס ביטחונה, זהותה ועתידה.

◀ **מקבלן "פיצוצים" לחברה בקואליציה אזורית של בונים**. מעורבות ישראלית פעילה בשיקום האזור (לבנון, עזה וסוריה) היא כלי מרכזי להשפעה ישראלית על עיצוב המציאות הביטחונית המתגבשת, ובסיס ליצירת שותפות אסטרטגית מחודשת עם מדינות המפרץ, מצרים, ירדן והממשל האמריקאי.

תפנית זו במציאות האסטרטגית של ישראל מחייבת אימוץ של **תפיסת ביטחון מדינית**, הרואה בדיפלומטיה ובבניית הסדרים ארוכי-טווח מרכיב ליבה בביטחון הלאומי, לצד העוצמה הצבאית. התפיסה מעבירה את המיקוד ממענה טקטי לאיומים נקודתיים, לגישה של **"ביטחון עמוק"**, השואפת לעצב את המציאות האסטרטגית דרך עשייה מדינית, עם שותפים אזוריים ובינלאומיים, כדי למנוע את צמיחת האיומים מלכתחילה. תפיסה זו כוללת את המרכיבים העיקריים הבאים:

◀ **השפעה על תהליכי עומק במדינות הסובבות את ישראל**: מעורבות, שותפות והשפעה על תהליכים פוליטיים, כלכליים ואזרחיים במרחב הגובל בישראל, במטרה לחזק מנהיגים מתונים ותהליכים של שיתוף פעולה, ולמנוע צמיחת

איומים עתידיים. דוגמה בולטת היא הגברת המעורבות הישראלית בתהליכי בנייה מחדש – בעזה, בלבנון, בסוריה. תהליכים אלה יעצבו את כללי המשחק המדיניים והביטחוניים במרחב, ולישראל יש אינטרס מובהק בתוצאותיהם, נוכח השפעתם הישירה על ביטחונה.

◀ **קיום דיאלוג אסטרטגי עם שותפות ויריבות אזוריות:** ביסוס ערוצי תקשורת רציפים וישירים מול כלל השחקנים במזרח התיכון, ידידים ויריבים כאחד, במטרה לקבוע קווים אדומים, למנוע הסלמה בלתי רצויה ולזהות אינטרסים משותפים.

◀ **קידום הסדרות בזירות לחימה:** תרגום מתוכנן של ההישגים הצבאיים בשדה הקרב להסדרים מדיניים יציבים וארוכי-טווח, החותרים להכרעה אסטרטגית ולמניעת היגררות לסבבי לחימה חוזרים ונשנים.

◀ **השתתפות בעיצוב והובלת מסגרות אזוריות רב-צדדיות:** מינוף היתרונות הגיאוגרפיים, הביטחוניים, הכלכליים והטכנולוגיים של ישראל לצורך שותפות בכינון ובנייה של התארגנויות אזוריות.

◀ **שילוב של הממד המדיני בצמתי קבלת החלטות משמעותיים ובתהליכי תכנון אסטרטגיים:** הבטחת נוכחותה של החשיבה המדינית-דיפלומטית סביב שולחן מקבלי ההחלטות, כבר משלבי התכנון המוקדמים בדרגי המטה המקצועי, והבטחה שכל צעד צבאי ייגזר מתוך תכלית מדינית ברורה.

◀ **שינוי המציאות בשטח כאמצעי לקרב הסדרים מדיניים עתידיים:** קידום ויישום פרויקטים משני מציאות בשטח, התומכים בבניית מוסדות, שיתופי פעולה, אמון, כלכלה בריאה ודאגה לסביבה מהווים כלי של שלום צומח, וייצרו מציאות אשר על בסיסה יהיה קל יותר להשלים הסדרים מדיניים בהמשך.

2. עיקרי המאמצים הנדרשים ב-100 הימים הראשונים

1. ישראל והסוגייה הפלסטינית

שינוי המדיניות בסוגיה הפלסטינית אינו מחווה פוליטית או פרס, אלא **כורח אסטרטגי-קיומי**, תנאי סף ביטחוני ונקודת המשען המרכזית להצלחת המאמצים של מדינת ישראל בכל שאר התחומים.

**הובלת יישום תוכנית 20 הנקודות של הנשיא טראמפ
ברצועת עזה**

**מאמץ
1**

ממשלת ישראל תיטול את היוזמה בידה ותוביל את יישום התוכנית בגישה מערכתית באופן שיוביל להבסת החמאס ולביסוס חלופה שלטונית פלסטינית מתונה ואחראית.

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

◀ תקודם החלטת ממשלה המאשררת את מחויבות ישראל ליישום התכנית בשטח כולל סעיפים 19 ו-20 המבטיחים התקדמות הדרגתית אל עבר פתרון שתי המדינות.

◀ **בניית חלופה שלטונית לחמאס:** יישום התוכנית יתממש באופן שיבטיח את פירוז הרצועה ואת פירוק החמאס, באמצעות הכנסת שלטון חלופי אמין לרצועת עזה, על בסיס "ממשלת הטכנוקרטים" (NCAG), כוחות מייצבים זרים (ISF), וכוח אימות ובקרה בינלאומי (IVC). במסגרת זו ייושמו הצעדים הבאים: אישור כניסת ועדת הטכנוקרטים לעזה, קיום פגישת עבודה רשמית בין שר הביטחון לראש ועדת הטכנוקרטים, הכנת מסגרת לתיאום איסוף הנשק הכבד של חמאס ופירוק מערכות המנהור והייצור, העברה ישירה של כספי הסילוקין המיועדים עבור הרשות בעזה לוועדה.

◀ **פירוק חמאס מנשקו ושלטונו בשטח:** הממשלה תפעל למימוש "מסמך 15 הנקודות" (מה-31 ביולי 2026) בתיאום עם "מועצת השלום". יישום התוכנית יוביל לביטול המסגרות הצבאיות של חמאס, פירוק הארגון מנשקו, וניתוקו

מהמשאבים הכלכליים.³ בעקבות יישום תהליך הפירוז, תנחה הממשלה את צה"ל להתייצב בהגנה על עוטף עזה, תוך יישום לקחי 7 באוקטובר. הממשלה תבטיח את שימור חופש הפעולה לצה"ל לסיכול איומים ברצועת עזה.

❖ **שיקום:** בצד הבטחת הסיוע ההומניטארי המתחייב, הממשלה תאפשר לקדם תהליך שיקום ובנייה מחדש ברצועת עזה, בסיוע ובמימון "המועצה המבצעת לעזה", אשר יאפשר לקדם תהליכים חיוביים ברצועת עזה הכוללים בניית מוסדות מדינתיים מתפקדים ותהליכי דה-רדיקליזציה נוספים. השיקום יקודם בהתאם לעמידה פלסטינית מלאה בדרישות הביטחון של ישראל. במסגרת זאת יוקם **מנגנון יעודי מתכלל במל"ל לתיאום מאמצי השיקום האסטרטגיים ברצועה**, ומינוף היכולות הישראליות כעורך לוגיסטי ותשתיתי לביסוס עצמאות אזרחית פלסטינית וצמצום התלות בישראל, תוך סנכרון בין תהליכי השיקום ותהליכי פירוק חמאס מנשקו במטרה לבנות חלופה מדינית לחמאס.

ייצוב המצב בגדה המערבית באמצעות שינוי גישה בסיסית כלפי הרשות הפלסטינית

מאמץ
2

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

❖ **העמקה ושדרוג התיאום הביטחוני** עם מנגנוני הביטחון הפלסטיניים במטרה למנוע את התחזקות החמאס בגדה המערבית. במסגרת זו:

❖ הקמת כוח משימה משותף (משולש עם ירדן ובסיוע ארצות הברית) **למניעת הברחות נשק מאיראן לאורך הגבול המזרחי**.

❖ **הקמת מנגנון מניעת הסלמה באגן הקדוש בירושלים** בשיתוף הרשות הפלסטינית וירדן, ונקיטת צעדים מעשיים לשמירה על הסדר הסטטוס קוו.⁴

❖ **מניעת קריסה פיננסית של כלכלת הרשות הפלסטינית**. בין הצעדים יש לקדם הפשרה מיידית והעברה סדירה של כספי הסילוקין הפלסטיניים המעוכבים לידי הרשות, בכפוף להמשך הרפורמות המבניות והאזרחיות; אפשרור כניסה של עובדים פלסטינים לתוך ישראל בכפוף לאישורים הביטחוניים; בנוסף, הממשלה תנפיק מכתבי שיפוי קבועים לבנקים הישראליים המסחריים הפועלים מול הפלסטינים ויוסדר נושא עודפי המזומנים בשוק הפלסטיני.⁵

3 חמאס ממשיך להתבסס בחסות ממשלת נתניהו. על ישראל לנקוט תוכנית סדורה ש "תייבש" אותו כלכלית / יצחק גל (אוגוסט 2026)

4 כל העיניים על הר הבית והגפרור ביד / ד"ר ליאור להרס (נובמבר 2022)

5 הצלת הכלכלה הפלסטינית תדחק את חמאס ותספק ביטחון לישראל / יצחק גל (ינואר 2026)

- ◀ קיום מפגשי עבודה בדרג מקצועי של משרדי ממשלה ישראלים (בראות, הגנת הסביבה, חקלאות) **עם מקביליהם** ברשות הפלסטינית.
- ◀ ישראל **תאפשר את קיומן של הבחירות למועצה המחוקקת הפלסטינית ולנשיאות**, בהתאם להסכמים וההתחייבויות הקודמות בין ישראל ואש"ף. הממשלה תאפשר חופש הצבעה לתושבי מזרח ירושלים, תרחיב את חופש התנועה בגדה המערבית ובעזה, ותאפשר כניסת משקיפים בינלאומיים שיפקחו על טוהר הבחירות. כל זאת, תוך הבטחת הסדר והביטחון בכל הגזרות.
- ◀ **קידום צעדים פרקטיים לבניית מציאות של שתי מדינות וחילוץ המדיניות הפלסטינית**, נוכח התבססות מציאות של מדינה אחת:
 - ◀ אישור **תוכניות מתאר** נקודתיות וממוקדות לפיתוח אזרחי **בשטח C**.
 - ◀ חידוש פעילותה של **ועדת המים המשותפת**.
 - ◀ אישור ותמיכה בפרויקטים להקמת תחנות כוח עצמאיות ותשתיות סולאריות **לביסוס עצמאות אנרגטית פלסטינית בגדה** שתצמצם עומסים על מערכת החשמל הישראלית.⁶
 - ◀ החלטת ממשלה להקמת **רשות פסולת משותפת** ותחתיה גופים ייעודיים לטיפול בפסולת ברשות הפלסטינית ובישראל, המחזיקים בכלל הסמכויות הנדרשות ליישום תוכנית אסטרטגית מערכתית, כולל יכולות פיקוח ואכיפה.
 - ◀ החלטת ממשלה המכירה ברשות וחברת החשמל הפלסטיניות כבעלות סמכות **לניהול מערכת ההולכה**, ובחינת העברת סמכויות תכנון בשטח C לרשות הפלסטינית עבור מיזמי תשתית אסטרטגיים, כחלק מהפחתת העומס על רשת החשמל וקידום ביטחון אנרגטי לישראל.

בלימת צעדים המקדמים סיפוח ומציאות של מדינה אחת

**מאמץ
3**

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- ◀ **ביטול מידי של העברת סמכויות הניהול האזרחי והמשפטי בגדה המערבית לידי גורמים פוליטיים- אזרחיים**, והשבתן **למפקד פיקוד מרכז ולמנהל האזרחי**.
- ◀ **פירוק ופינוי מאחזים לא-חוקיים**: צעד זה מעביר מסר ברור של כיבוד שלטון החוק לציבור הישראלי, ומסר של שינוי מדיני לפלסטינים ולקהילה הבינלאומית.
- ◀ **הקפאת צעדי בנייה המסכנים את מעמדה המדיני של ישראל**: קבלת החלטה

6 אנרגיה ככלי לקידום שלום ישראלי-פלסטיני / בר רפפורט (מרץ 2022)

בקבינט על הקפאה פומבית ובחינה מחדש של תוכניות בנייה באזורים בעלי רגישות מדינית ובינלאומית גבוהה (בדגש על 1E וגבעת המטוס), לצד עצירה מוחלטת של הליכי פיתוח והלבנה של חוות חקלאיות ומאחזים בלתי מורשים בשטח.

- מיקוד מחדש של האינטרס הלאומי בהשקעה בתשתיות בתוך ישראל, והפניית ההשקעות שהופנו לגדה המערבית לטובתנו: עצירת פרויקטים עתירי תקציב בתחום התחבורה ותשתיות האנרגיה שנועדו למתנחלים בלבד, וגיבוש מפת אינטרסים חדשה שתגדיר את אזורי העדיפות בגבולות ישראל הריבונית.
- השבת החוק והסדר הציבורי בגדה המערבית: הנחיית קבינט לצה"ל, משטרת ישראל ושירות הביטחון הכללי לפעול בנחישות נגד פשיעה לאומנית, אירועי חיכוך אלימים וטרור יהודי בשטח.
- יבוטל הסדר המקרקעין הקיים המקנה לישראל זכות ריבונית להסדרה ורישום קרקעות בשטחים הכבושים, ויופסק השימוש הפוליטי-מדיני בהכרזות על שמורות ופארקים.

רתימת הארכיטקטורה האזורית לייצוב הגדה המערבית ולשיקום עזה

מאמץ
4

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- קידום ותמיכה בהזמנת נציגות פלסטינית לקבוצות העבודה של פורום הנגב המשודרג (פורום הנגב 2.0 – ראו סעיף הבא) ו-IMEC ככלי לחיזוק מעמדה של ישראל במסגרות אלו.
- רתימת מדינות המרחב המתונות למימון, פיקוח וליווי של פרויקטים תשתיתיים⁷ ואזרחיים רחבי-היקף בגדה ובעזה, למשל הקמת תחנות כוח ושדות סולאריים בשטחי C.
- תמיכה והשתתפות בהקמת מנגנון ניהול ופיקוח אזרחי-ביטחוני בינלאומי במעבר רפיח ובדרום הרצועה, שיפעל בתיאום עם מערכת הביטחון הישראלית. המנגנון יישלב את מצרים, האיחוד האירופי (EUBAM), איחוד האמירויות וגורמים מקצועיים מקומיים ובינלאומיים.⁸

7 היום שאחרי מלחמת עזה 2023: בניית תשתית כלכלית-מדינית בעזה כחלק מהסדר ישראלי-פלסטיני בהקשר של שיתוף פעולה אזרחי / יצחק גל (נובמבר 2023)

8 A "Revitalized" EUBAM Rafah? One Avenue for Eu's Involvement in the "Day After" in Gaza / Hadas Lorber (February 2025)

◀ ייזום שיתוף פעולה עם ארצות הברית, איחוד האמירויות וערב הסעודית להקמת
קרן פיננסית רב-לאומית לריכוז תקציבי השיקום של הרצועה, כאשר הזרמת
המשאבים תתבצע במקביל לפירוז הדרגתי מנשק.⁹

⁹ מימון שיקום בר-קיימא של עזה / ד"ר חאפז גאנם וליאל מגן (אפריל 2026)

2. ישראל במזרח התיכון

שיתוף הפעולה עם מדינות האזור הפך במציאות של אחרי ה-7 באוקטובר מהישג מדיני-כלכלי **למרכיב מרכזי בביטחונה הלאומי של ישראל**. מדינות האזור, ובמיוחד מדינות המפרץ, מצרים וירדן, מעורבות עמוקות בעיצוב הזירות המרכזיות לביטחון הלאומי של ישראל – בעזה, לבנון, סוריה, תימן ואיראן. בפני הממשלה החדשה עומדת המשימה לבלום את מגמות הבידוד האזורי של ישראל, לשנות את תפיסתה כגורם מסוכן ובלתי מרוסן ולהפוך אותה לשותפה בעיצוב התהליכים האזוריים האסטרטגיים שישפיעו על ביטחונה. צריך לרתום את שינויי המדיניות בדירה הפלסטינית לחידוש השותפות המדינית עם מדינות האזור. במקביל, השלכות המלחמה עם איראן ממחישות את החשיבות האסטרטגית של פיתוח חיבוריות אזורית ומסדרונות סחר דוגמת ה-IMEC, את החשיבות של בניית קואליציות אזוריות לבלימת איראן, ואת ההזדמנות המונחת בפני ישראל להפוך למרכיב מרכזי במאמצים אלו.

קידום הסדרי מסגרת מדיניים-ביטחוניים מותנים מול לבנון וסוריה, המבוססים על חיזוק הריבונות המדינתית¹⁰

מאמץ
1

צעדים קונקרטיים מרכזיים בסוריה:

- ◀ **פרסום הצהרה רשמית של הממשלה** המבהירה כי ישראל מכבדת את ריבונותה ושלמותה הטריטוריאלית של סוריה, כל עוד היא מחויבת למנוע איומים מיידיים ועתידיים על ישראל משטחה.
- ◀ **חתימה על הסכם ביטחוני מול המשטר בסוריה**, הכולל הסדרי פירוז במרחב הדרומי, הגבלות על בנייה מחדש של יכולות צבאיות אסטרטגיות המאיימות על ישראל (בדגש על נב"ק, טילי קרקע-קרקע, מל"טים והגנה אווירית), ביטחונות לשלומה של הקהילה הדרוזית ומתווה מדורג לנסיגה ישראלית לקווי הפרדת הכוחות מ-1974 בהתאם לעמידה באבני דרך מוסכמות.
- ◀ **הקמת מנגנון לשיתוף פעולה צבאי בין ישראל וסוריה לבידוד חיזבאללה ומניעת התבססות איראנית מחודשת בסוריה**. המנגנון יעסוק במניעת העברת אמצעי לחימה לחיזבאללה, ואיטום הגבול הסורי-לבנוני.
- ◀ **ביסוס דיאלוג אסטרטגי קבוע עם סוריה**, בדרג מקצועי בכיר לתיאום מדיני,

10 Coordination Under Constraint: Building Israeli-Syrian Security Mechanisms in a Fragmented Regional Environment / Eitan Ishai (May 2026)

מניעת הסלמה, וקידום פרויקטים תשתיתיים בשטח.

◀ **הקמת מנהלה ביצועית בדרום סוריה (על בסיס מודל "שכנות טובה") לקידום שיתופי פעולה אזרחיים, רפואיים ותשתיתיים חוצי-גבולות, תוך שילוב ירדן כמתווכת, שותפה ועורף לוגיסטי.**

◀ **קידום מנגנון שיתוף פעולה בהשתתפות ישראלית, סורית ובהובלה בינלאומית, לאיתור ופירוק שאריות מאגרי הנשק הלא-קונבנציונליים שנותרו בסוריה.**

צעדים קונקרטיים מרכזיים בלבנון:

◀ **פרסום הצהרה רשמית של הממשלה המבהירה כי ישראל מכבדת את ריבונותה ושלמותה הטריטוריאלית של לבנון, כל עוד ממשלת לבנון מחויבת למנוע איומים מיידים ועתידיים על ישראל משטחה וליישם בפועל את החלטותיה לפירוק חיזבאללה מנשקו.**

◀ **גיבוש של מתווה מדורג ומותנה לנסיגה ישראלית מלבנון, במקביל לפירוק הדרגתי של יכולותיו האסטרטגיות של חיזבאללה, להתבססות צבא לבנון ומוסדות המדינה בדרום ולמניעת התעצמותו המחודשת של הארגון. המתווה יגדיר אבני דרך ברורות ומדידות ליישום הדדי, ויתמקד בשלב הראשון בפירוק הנשק האסטרטגי והיכולות המאיימות ישירות על ישראל, ובהן טילים מדויקים וארוכי טווח, כטב"מים ותשתיות ייצור ואחסון, לצד חסימת העברת אמצעי לחימה מסוריה ומאיראן.**

◀ **שדרוג מנגנון הדיאלוג הקיים בחסות ארצות הברית לערוץ דיאלוג ישראלי-לבנוני קבוע ואופרטיבי, בדרג של שרי ביטחון, שיהווה את המסגרת למשא ומתן על המתווה ולפיקוח על יישומו בפועל. במסגרת זו ייקבעו מנגנוני תיאום וניטור, ייבחנו צעדים הדדיים בהתאם לעמידה באבני הדרך, ויקודמו סוגיות ביטחוניות ומדיניות נוספות בין המדינות.**

◀ **הנעת מהלך לגיבוש הסכם לקביעת הגבול היבשתי בין ישראל ולבנון בתיאום עם סוריה ובתמיכה אמריקאית. צעד זה יסייע בחיזוק תדמיתה הציבורית של ממשלת עאון-סלאם אל מול חיזבאללה, ויפגע בלגיטימציה הציבורית של חיזבאללה לתקוף את ישראל.**

◀ **הנעת פיילוט ביטחוני-אזרחי בדרום לבנון לחיזוק משילותה של המדינה, שבמסגרתו שיקום מקומי יותנה בהרחקת חיזבאללה ופירוק אחיזתו ונשקו בשטח, ובהעברת השליטה לידי מוסדות המדינה הלבנונית.**

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- < **ביקור בינלאומי של ראש הממשלה בקהיר ופגישה עם נשיא מצרים.** במהלך הביקור ידגיש ראש הממשלה פומבית את חשיבות השלום עם מצרים כנכס אסטרטגי, ואת תפקידה הייחודי כמתווכת ושותפה להסדרה בעזה ולפתרון הסוגיה הפלסטינית.
- < **כינון מסגרת דיאלוג אסטרטגי ישראלי-מצרי קבוע,** בדרג של יועצים לביטחון לאומי, בנושא ייצוב ושיקום רצועת עזה, שיתמקד בתיאום המעבר לשלטון פלסטיני חלופי לחמאס, הסדרי הביטחון ומניעת הברחות, הפעלת מעבר רפוח, קידום השיקום והסיוע ההומניטרי ורתימת שותפים אזוריים ובינלאומיים לתהליך.
- < **הצהרה פומבית המדגישה את המחויבות של ישראל לשותפות האסטרטגית עם ירדן,** לתפקידה בהפחתת מתיחות בגדה המערבית ובמקומות הקדושים ולשימור הסטטוס קוו.
- < **פגישת שרי האנרגיה של ירדן וישראל להתנעה מחדש של פרויקט חילופי מים-אנרגיה (Blue Green-Prosperity),** ובמקביל פגישת שרי החוץ להתנעה מחדש של פרויקט שער הירדן.
- < **עדכון והסדרת מכסות המים לירדן ושיפור מעברי הגבול המשותפים,** כולל הארכת שעות הפעילות, הוספת ימי פעילות וייעול תהליך המעבר, חזרה להסכם המים בין ישראל וירדן מנובמבר 2022 והנעה מחדש של שיתוף הפעולה לשיקום נהר הירדן.
- < **השבת הייצוג הדיפלומטי בירדן ובמצרים.**

מיצוב ישראל כשותפה בתהליכי עיצוב הארכיטקטורה האזורית

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- < כינוס **"ועידת ריאד"**: הממשלה החדשה תפעל בתיאום עם ארה"ב, ערב הסעודית, מצרים, ירדן, איחוד האמירויות והאיחוד האירופי לכינוס ועידת שלום אזורית בחסות בינלאומית. הוועידה תניח את היסודות המדיניים לשני מהלכים משולבים: קידום מתווה הדרגתי לפתרון שתי המדינות; ובמקביל בניית הארכיטקטורה האזורית החדשה. בוועידה תגובש תוכנית לשילוב מעשי בין שני

מאמצים אלו. פסגה זו תגביר את המעורבות החיובית של השותפים המרכזיים למהלכים האזוריים, תייצר מסגרת לשותפות האסטרטגית בין הממשלה החדשה לבין ממשל טראמפ, ותמחיש לציבור הישראלי ולעולם את שינוי הכיוון של המדיניות הישראלית.¹¹ ועידה זו אמורה להיות המהלך המסיים של מאה הימים הראשונים לממשלה - מהלך שיש בו הישג מדיני משמעותי וסגירת מעגל - הוא משלים את התהליך הראשוני של מיצובה מחדש של ישראל בזירה המדינית.

◀ **הנעת מפגש מחודש של פורום הנגב במעמד שרי החוץ בגרסתו המורחבת (פורום הנגב 2.0):** במסגרת זאת יוזמנו ירדן והרשות הפלסטינית לקחת בו חלק. המפגש יעסוק בבניית היחסים האזוריים במישור הפרקטי - לקידום פרויקטים אזוריים למימוש בטווח הזמן הקצר והבינוני.

◀ **הקמת צוות מתכלל בין-משרדי בהובלת משרד החוץ לשילובה של ישראל בפרויקט ה-IMEC,** ולקידום פרויקטים לאומיים ואזוריים, שיהוו את אבני הבניין של היוזמה.¹²

◀ **השקת דיאלוג אסטרטגי עם תורכיה** בחסות אמריקאית. ניהול הדיאלוג יתקיים ברמת היועץ לביטחון לאומי הישראלי וראש מערך החוץ או מנכ"ל משרד החוץ התורכי, ומטרתו העיקרית היא מניעת הסלמות בלתי מכוונות, החלפת תובנות על התפתחויות אזוריות, הצפת נקודות חיכוך (בדגש על נוכחות חמאס בתורכיה) ואיתור מרחבים של אינטרס משותף. דיאלוג זה ישמש בסיס להפשרה ביחסים בין המדינות.

◀ **מאמץ לכינוס מסגרות רב-צדדיות אזוריות שיש להן ערך אסטרטגי לישראל** בדגש על הפורום המרובע עם ארה"ב, **הפורום המרובע עם הודו והאמירויות (I2U2), פורום הגז האזורי (EMGF), וכינוס מפגש פסגה של הברית ההלנית.**

◀ **פגישות של שרי האנרגיה/ביטחון פנים/סביבה עם מקביליהם ביוון, קפריסין, ירדן ומצרים על מנת להניע את הקמתם של פורומים אזוריים בשני תחומים עיקריים:** בתחום **הסיוע להתמודדות עם מצבי קיצון אקלימיים, ובתחום חיבוריות החשמל והאנרגיה המתחדשת.**

◀ **כחלק מהמאמץ של ישראל לעבור ממצב של "אי אנרגטי" להיותה צומת חשמל אזורי - קיום מפגש עם מנהלי רשת החשמל הלאומיים של ירדן ומצרים להתנעת עבודה משותפת - בהמשך גם עם מנהלי הרשתות מערב הסעודית,**

11 קיומה של ועידת שלום בינלאומית לאחר מלחמת ישראל-חמאס / פרופ' אריה קצוביץ (ינואר 2024)

12 IMEC 2.0: חזון אזורי חדש ליום שאחרי המלחמה בעזה / ד"ר גדליה אפטרמן (פברואר 2026)

לבנון וסוריה. בהמשך לכך, הקמת צוותי מומחים הנדסיים לבחינת היתכנות וקידום טכני של חיבור רשתות.

בניית שותפויות להתמודדות עם האיום האיראני

מאמץ
4

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- ◀ גיבוש הבנות עם הממשל האמריקאי ועם שותפות אזוריות מובילות בנוגע לקווים האדומים ולדרכי הפעולה במקרה של פריצה איראנית לנשק גרעיני. פריצה מסוג זה מהווה איום מיידי בעל היתכנות גוברת במציאות שנוצרה לאחר המלחמה האחרונה באיראן. התמודדות עימה במציאות של ירידת המוטיבציה האמריקאית לפעולה צבאית מהווה הכרח אסטרטגי. במסגרת זאת נדרשת עבודת מטה לתכנון אופרטיבי עם ארה"ב ומדינות האזור למקרה של פריצה איראנית לגרעין ושיקופה החוצה לאיראנים ולמערכת הבינלאומית.
- ◀ נקיטת שורת צעדים מול סוריה, לבנון, עזה וירדן במטרה לחזק את שיתוף הפעולה עם משטרים קיימים, למנוע חזרתה של איראן לאזור, ולהחליש את השפעת שלוחותיה (לפירוט - ראו סעיפים קודמים בחלק האזורי).
- ◀ חיזוק ממשק העבודה דרך CENTCOM ודרך מסגרות שיתוף פעולה אזוריות נוספות, כדי להעמיק את שיתופי הפעולה המודיעיניים והטכנולוגיים מול אתגרים ביטחוניים בדגש על כטב"מים ונשק תלול-מסלול.
- ◀ שילוב מעשי של ישראל, בכוח המשימה הבינלאומי, הפועל בהובלה אמריקאית, להבטחת נתיבי הסחר הימיים במרחב הים האדום והמפרץ.
- ◀ בחינת האפשרות להשיק דיאלוג אסטרטגי עם סין, בכפוף להסכמה אמריקאית, בדרג יועצי ביטחון לאומי, לדיון באיום האיראני ועמדותיה הקריטיות של סין בעניין.

3. שיקום הברית האסטרטגית עם ארה"ב

מאמץ 1 בניית מערכת יחסים מבוססת אמון עם ממשל טראמפ והמערכת הפוליטית האמריקאית באופן שיקדם את היעדים האסטרטגיים של ישראל

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- ביקור מכון בושנינגטון - קיום פגישת עבודה עם טראמפ בבית הלבן, לצד פגישות עם חברי בית הנבחרים. יש לנסות ולקבוע נאום בפני חברי שני הבתים, בו תוצג התפיסה המדינית של הממשלה החדשה. במסגרת ביקור זה יחתם הסכם ביטחוני עם סוריה.
- צעדי ההסדרה בסוריה, בלבנון ובעזה יספקו הזדמנות לחידוש השותפות האסטרטגית עם ארה"ב ממקום של מעורבות ישראלית פעילה, המשמרת את האינטרס הישראלי. בנוסף, קידום "ועידת ריאד" יספק כר מעשי לבניית הקשר האסטרטגי החדש בין ישראל, ארה"ב והאזור.
- צעדי שיתוף הפעולה עם גופי מועצת השלום, בדגש על המועצה הביצועית לעזה וועדת הטכנוקרטים, יהפכו אותם לשותפים אופרטיביים של המערכות הישראליות ויחזקו את השפעת ישראל על עיצוב המציאות האסטרטגית.
- המשך הדיאלוג המקצועי בין הממשלים על עתיד הסיוע הביטחוני של ארה"ב לישראל.
- קיום מפגשי עבודה של גורמים בממשלה ובשגרירות ישראל בארה"ב עם חברי קונגרס, מעצבי מדיניות ומובילי דעת קהל מקרב כלל החברה האמריקאית, כולל אלו המבטאים ביקורת כלפי ישראל.

מאמץ 2 שיקום היחסים עם הקהילה היהודית בארצות הברית

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- קיום מפגשי עבודה בין חברי הממשלה לבין הנהגות הקהילה היהודית מכל הזרמים.
- החלטת ממשלה לכינוס דיאלוג בין ממשלת ישראל לנציגי הקהילות היהודיות בתפוצות למציאת פתרונות לסוגיות במחלוקת, בכללן מתווה הכותל ושאלת הגיור.

4. ישראל ואירופה

הממשלה תפעל לשיקום היחסים עם אירופה ולעיצובם כשותפות אסטרטגית הדדית, מתוך הכרה בחשיבותה הקריטית של אירופה לכלכלה, לביטחון, למדע הישראלי, ולהשתייכותה של ישראל לעולם המערבי-דמוקרטי.

השבת היחסים עם מוסדות האיחוד האירופי למסלול של אמון ותיאום אופרטיבי, תוך יצירת מנגנוני הגנה מדיניים מפני יוזמות חרם ומהלכים משפטיים בינלאומיים נגד מדינת ישראל.

**מאמץ
1**

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- ◀ חידוש ערוץ העבודה מול הנציגה העליונה לענייני חוץ, קאיה קאלאס, והזמנתה לביקור רשמי בישראל.
- ◀ הופעה של שר החוץ בפני במועצת שרי החוץ של מדינות האיחוד האירופי.
- ◀ גיבוש תוכנית פעולה מדינית ראשונית בדרג הפוליטי והמקצועי, במטרה להתוות כיוון אסטרטגי לשדרוג אורך טווח של היחסים עם אירופה ועיגונם במסגרות הסכמיות חדשות. במסגרתה יש לבצע מיפוי מקיף של היחסים עם מוסדות האיחוד ומדינות מפתח, הכולל מיפוי סיכונים לצד הצבת יעדים ומדדי הצלחה שנתיים ברורים.

חיזוק הקשרים דיפלומטיים והביטחוניים הישירים עם מדינות מרכזיות באירופה

**מאמץ
2**

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- ◀ שר החוץ יקיים פגישות בברלין ובלונדון עם מקביליו כביטוי לפתיחת דף חדש ויצירת מומנטום דיפלומטי מול המערב.
- ◀ ייסוד צוות בכיר המשותף למשרד החוץ ולמטה לביטחון לאומי למיפוי מהיר של מגבלות הייצוא הביטחוני וצעדי השינוי שנקטו מדינות אירופה השונות, והגדרת תוכנית עבודה ממוקדת להסרתן ולמניעת התרחבותן.
- ◀ משרד הביטחון יפעל לחתימה על מזכרי הבנות עם התעשיות הביטחוניות בגרמניה ובבריטניה בתחומי סייבר, הגנה אווירית, דיגיטציה ושילוב בינה מלאכותית במערכות הגנה.

◀ ייסוד ערוצי עבודה קבועים מול ממשלות אירופה לקידום **תוכניות פעולה משותפות למאבק באנטישמיות**, בלימת יוזמות אנטי-ישראליות בארגונים בינלאומיים, והפרדת הביקורת על מדיניות הממשלה מהתקפות על עצם זכות קיומה של מדינת ישראל.

רתימת האיחוד האירופי ומדינות המפתח לתמיכה במאמצי השיקום והייצוב בזירה הפלסטינית, הסורית והלבנונית, ושילוב אירופה ביוזמות החיבוריות האזוריות במזרח התיכון.

**מאמץ
3**

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

◀ הקמת שולחן עגול משותף לישראל, צרפת ופורום המדינות התורמות (AHLC) **להתניית הסיוע הכספי לרשות הפלסטינית בביצוע רפורמות** מבניות אזרחיות, שקיפות תקציבית מלאה ומלחמה בהסתה.

◀ ליזום מול האיחוד האירופי **הקמת מנגנון פיקוח פיננסי שילווח את שיקום הכלכלה הפלסטינית**, ויודא שהכסף משרת את **מניעת התעצמות חמאס**.

◀ **תמיכה בהשתתפות מדינות אירופה במאמצי ייצוב החזית הצפונית:** במסגרת זו, תמיכה בהשתתפות במנגנון הפיקוח והכוח הרב-לאומי שיוצב בדרום לבנון במטרה לפרק את חיזבאללה מנשקו, ותמיכה בהכללתן בקואליציה הבינלאומית שתעניק מעטפת למאמצי בניית המדינה הסורית, ותפקח על התנהלות משטר א-שרע.

◀ **הזמנת נציגים מהאיחוד האירופי כמשקיפים פעילים** לישיבה המחודשת של פורום הנגב, לצד הגשת תכנית עבודה פיננסית לאיחוד האירופי ולמדינות המפתח להשתלבות בפרויקטים במסגרת ה-IMEC.

שינוי כיוון במדיניות ישראל כלפי אוקראינה: מ"הליכה בין הטיפות" לתמיכה מדינית-מעשית

**מאמץ
4**

העמידה לצד אוקראינה אינה רק הדבר המוצדק, אלא גם הדבר החכם **מבחינה מדינית, דיפלומטית ואף ביטחונית**. היא תסייע לשיקום מעמדה של מדינת ישראל בראיית הממשלות והציבור בעולם המערבי, ותאפשר במקביל חילופי ידע מעשיים במישור הביטחוני-ההגנתי.

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- ◀ הצהרת תמיכה בריבונות אוקראינה, בחוסר הלגיטימיות של הפלישה הרוסית, ובצורך להגיע לפתרון צודק לסיום המלחמה בהקדם.
- ◀ ביקור שר החוץ בקייב והזמנת הנשיא זלנסקי לביקור רשמי בישראל, רצוי בליווי משלחת מדינית, ביטחונית, כלכלית ואזרחית רחבה.
- ◀ על הממשלה להדק את התיאום עם משטרי הסנקציות של אירופה והעולם על רוסיה, ולמנוע עקיפת הסנקציות דרך ישראל.
- ◀ יושק דיאלוג בדרג המקצועי בין ישראל ואוקראינה למיפוי הסוגיות המעניינות את שני הצדדים ללמידה הדדית, לשיתופי פעולה ולפיתוח משותף בתחום ההגנה הלאומית. לשתי המדינות ניסיון משמעותי ועניין בהתמודדות עם מלחמה מתמשכת, הגנת העורף, מערכות בלתי מאוישות, מערכות הגנה, הגנת תשתיות, חוסן אזרחי, רפואה בשעת חירום, שיקום נפגעים ותשתיות והתמודדות עם איומים טכנולוגיים וסייבר.
- ◀ הסדרת מעמדם של אזרחי אוקראינה הנהנים זמנית בישראל, באמצעות יצירת מסגרת שהייה יציבה וצפויה, כולל המשך הבטחת הגישה לשוק העבודה, ובחינת הסדרים הומניטריים במקרים של איחוד משפחות.

5. מערך החוץ הישראלי

מערך החוץ צריך להפוך לחלק אינטגרלי בתהליך התכנון וקבלת ההחלטות בסוגיות אסטרטגיות של מלחמה ושלום. שר החוץ ואנשי מערך החוץ צריכים לשבת סביב שולחן מקבלי ההחלטות בממשלה, להשתתף בדיוני הקבינט המדיני-ביטחוני ולמלא תפקיד משמעותי במטה לביטחון לאומי.

צעדים קונקרטיים מרכזיים:

- התחלת עבודה על ניסוח וקידום "חוק חלופות מדיניות"¹³, המחייב את גופי התכנון ומקבלי ההחלטות לבחון חלופות מדיניות בצמתי קבלת החלטות במשברים ובסוגיות ביטחוניות.
- ייסוד פורום מנכ"לי משרדים קבוע בראשות מנכ"ל משרד החוץ לתיאום בין-משרדי וסנכרון עבודת הממשלה בסוגיות החוץ.
- הקצאת תקנים, משאבים וסמכויות ייעודיים, לחיזוק זרועות התכנון האסטרטגיות של משרד החוץ, והקצאת משאבים ותקציבים מוגדלים לפעילות המשרד.
- שיפור הממשק בין הקהילה הדיפלומטית-מדינית לקהילה הביטחונית ומשרד ראש הממשלה: מינוי שגרירים ויועצים מדיניים מטעם משרד החוץ במערכת הביטחון ובמל"ל, כולל מינוי דיפלומט מהשירות המקצועי לתפקיד ראש המל"ל או סגנו; ייסוד פורום קבוע במשרד החוץ המאגד נציגים מכלל גופי המודיעין (מוסד, שב"כ, אמ"ן) לסנכרון מידע מודיעיני ומדיני שוטף; הצבת דיפלומטים מקצועיים כיועצים מדיניים לרמטכ"ל ולראשי אגפי צה"ל (אג"ת/אמ"ן) לצד הצבת מזכיר צבאי בלשכת שר החוץ לשיפור התיאום הבין-ארגוני.
- התנעת עבודת מטה להקמת חטיבה לדיפלומטיה אקלימית במשרד החוץ: איחוד מוקדי הידע המפוזרים לחטיבה ייעודית שתחתיה תפעל מחלקה לשיתופי פעולה רב-צדדיים, במעמד של יועץ סביבתי למנכ"ל המשרד.

13 הצעת חוק בחינת חלופות מדיניות לא-צבאיות (תיקוני חקיקה), התשפ"א-2021

3. כוריאוגרפיה אפשרית למאה הימים הראשונים של הממשלה הבאה

➤ **נאום "הר הצופים"** – ראש הממשלה מציג את החזון המדיני שלו ואת העקרונות והמאמצים שהוא מתכוון לקדם. במסגרת הנאום:

➤ ראש הממשלה מדגיש כי תפיסת הביטחון החדשה אינה נשענת רק על הממד הצבאי אלא גם על הסדרה מדינית ותרגום הישגים צבאיים להישגים מדיניים להשגת ביטחון עמוק.

➤ מצהיר על מחויבותה של ישראל ליישום תוכנית 20 הנקודות של טראמפ, ובמסגרת זאת מחויבותה לבנייה של מתווה הדרגתי ליישום פתרון שתי המדינות, על רצונו להשלים בקרוב הסכם ביטחוני עם סוריה ולקדם את הסכם המסגרת עם לבנון, ועל חשיבות הקשרים עם מדינות השלום מצרים וירדן.

➤ מדגיש את השותפות האסטרטגית עם האזור כיעד מרכזי של הממשלה החדשה.

➤ בהמשך לנאום, יוצא ראש הממשלה **לסבב ביקורים אזורי** – ראשית נפגש **בקהיר** עם נשיא מצרים א-סיסי, ממשיך למפגש עם המלך עבדאללה בירדן ומסיים במפגש עם שליט האמירויות בן זאיד. במהלך הביקור מצהיר ראש הממשלה על קבלה עקרונית של תוכנית פירוק הנשק של חמאס (תוכנית 15 הנקודות של מלאדנוב), ועם תום הביקור מצהירים השותפים על כינוס מחודש של **פסגת הנגב 2.0 (בהשתתפות ירדן והפלסטינים) בעמאן**.

➤ במקביל לביקוריו באזור, הממשלה מיישמת באופן מיידי **צעדים לייצוב השטח בגדה המערבית וקידום תכנית טראמפ בעזה** – בגדה תקדם הממשלה פינוי מאחזים, הסרת מחסומים, מעצר מתנחלים אלימים, ותקים מנגנון להפשרת כספי הסילוקין. בעזה תתמוך הממשלה במאמצי השיקום ההומניטרי ובפעילותם של מוסדות וארגוני הסיוע, תעניק אישור לכניסת ועדת הטכנוקרטס לעזה, תקבל החלטת ממשלה המביעה את מחויבותה לתכנית טראמפ, ותתמוך בהתחלת יישום פיילוט בדרום הרצועה תחת מתווה משופר של תוכנית 15 הנקודות של מלאדנוב.

➤ **גורמי המקצוע במשרדי הממשלה מחדשים את עבודתם עם מקביליהם הפלסטיניים**, תוך דגש על העמקת התיאום הביטחוני עם מנגנוני הביטחון של הרשות, וחיידוש פגישות של הוועדות המשותפות.

במקביל, מתחדשות השיחות עם נציגי משטר א-שרע, בדרג שרי החוץ, ומתקיימת פגישה נוספת ברומא להשלמת ההסכם הביטחוני כהכנה לחתימה עליו בווינגטון. **הדיאלוג עם לבנון מואץ**, וממשלת ישראל נוקטת במספר צעדים כמחוות לממשלת לבנון.

ביקור מדיני בווינגטון – פגישה עם טראמפ בחדר הסגלגל, חתימה על הסכם ביטחוני עם סוריה על מדשאות הבית הלבן, הודעה של טראמפ על כינוס ועידת שלום אזורית-בינלאומית, נאום של ראש הממשלה בפני הקונגרס והסנאט בו הוא מציג את מדיניות החוץ המעודכנת של ישראל. משלחת אנשי מקצוע נשארת לקדם דיאלוג אסטרטגי עם האמריקאים על קווים אדומים למניעת פריצה איראנית לנשק גרעיני.

שר החוץ ממשיך מווינגטון למפגש שרי החוץ האירופים בבריסל. ראש הממשלה עוצר בדרך חזרה מווינגטון לפגישה עם קנצלר גרמניה.

שר החוץ ממשיך מבריסל לקייב, מביע את תמיכת ישראל באוקראינה ובפתרון צודק לסיום המלחמה ומזמין את נשיא אוקראינה זלנסקי לביקור רשמי בארץ.

ראש הממשלה מארח מפגש פסגה בירושלים של מנהיגי הברית ההלנית – נשיא קפריסין וראש ממשלת יוון.

בחסות אמריקאית, מתקיימות פגישות ישירות בין יועצי הביטחון הלאומיים של ישראל ותורכיה.

שר האנרגיה הישראלי משתתף בכינוס פורום הגז האזורי של מזרח אגן הים התיכון, אשר מקבל החלטה להרחיב את המנדט שלו לאנרגיות מתחדשות, ולבחון את הוספת לבנון וסוריה כחברות בפורום.

פורום הנגב המשודרג מתכנס בעמאן, קבוצות העבודה שבות לעבודה, ומוקמת ועדה להקמת מערך חירום אזורי להתמודדות עם משברי אקלים וסביבה.

עם סיום מאה הימים מכנס הממשל האמריקאי וועידה אזורית-בינלאומית בריאד – שמטרתה בניית חזון אסטרטגי אזורי לחמש השנים הקרובות. סביב השולחן יושבים בין היתר מנהיגים ונציגים מישראל, ערב הסעודית, מצרים, ירדן, לבנון, סוריה, תורכיה, פקיסטן, אינדונזיה, הודו, סין, הרשות הפלסטינית, מדינות אירופה וארה"ב.

mitvim.org.il